

AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE TEN BOER

- Raadsvergadering:** 31 mei 2017
- Registratienummer:** TB17.6390032
- Agendapunt:** 15
- Onderwerp:** Wijzigingsverordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Ten Boer 2015
- Voorstel:**
1. de verordening tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Ten Boer 2015 vast te stellen en deze in werking te laten treden op 1 juni 2017
 2. dit besluit bekend te maken door inzagelegging in het gemeentehuis en te publiceren in de Noorderkrant en op onze website.

Toelichting:

De voorliggende wijzigingsverordening, die is gebaseerd op modelteksten van de VNG, heeft te maken met de veranderde inzichten rond delegatie van bevoegdheden in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) Tot dusver had de VNG het standpunt ingenomen dat de raad, in overeenstemming met de oude Wmo, veel aangelegenheden mocht delegeren, zodat het college het nodige kon regelen in de Nadere regels. Dat standpunt heeft de VNG d.d. 30 november 2016 na intern juridisch onderzoek verlaten. In het najaar van 2016 kwamen er nog meer rechterlijke uitspraken, ook van lagere bestuursrechters, waarin werd aangegeven dat er nog andere onderdelen in de verordening geregeld moeten worden, in plaats van in de Nadere regels. Een eerdere aanpassing heeft al plaatsgevonden per 1 januari 2017, waarbij de algemene voorziening huishoudelijk hulp, inclusief eigen bijdrage en kortingsregeling in de verordening is opgenomen. Een aantal onderdelen die op dit moment in de Nadere regels zijn verwerkt moeten daarom verhuizen naar de verordening. Delegatie in die zaken (betreffende vaststelling pgb hoogte en voorwaarden en eigen bijdragen) blijkt niet toegestaan. Dat vloeit voort uit wettelijke bepalingen, maar ook uit de toepassing van de zogeheten 'essentialia doctrine', die voorschrijft dat de raad bepaalde bevoegdheden niet mag delegeren. De voorliggende wijzigingsverordening voorziet erin dat de genoemde juridische onnauwkeurigheden worden opgelost. Met name het onderdeel pgb-tariefvaststelling en de geldende voorwaarden voor informele hulp - dat de nodige betekenis heeft voor de situaties Beschermd wonen in de thuissituatie - worden geregeld in de verordening. Daarbij is voldaan aan het bepaalde in artikel 2.3.6. lid 4 van de WMO 2015. Verder zijn een aantal andere bepalingen opgenomen en/of geschrapt. De nieuwe voorbeeldverordening die de VNG heeft geproduceerd is gebruikt als leidraad. Aanpassing op de artikelsgewijze toelichtingen is meegenomen. Dit raadsvoorstel voorziet erin dat de onderhavige wijzigingsverordening op 1 juni 2017 in werking kan treden.

Aanleiding en doel

Met de komst van de WMO 2015 heeft de VNG in 2014 een aantal voorbeelddocumenten verstrekt, op basis waarvan gemeenten hun verordeningen en Nadere regels konden maken. In afstemming met uw raad is toen gekozen voor een verordening zoveel mogelijk op hoofdlijnen met daarbij een aantal

delegatiebepalingen. De meer gedetailleerde regelgeving kon door het college in de Nadere regels worden gedaan. Deze werkwijze blijkt nu niet helemaal overeenkomstig de wet te zijn. Uitspraken van de CRvB en ook lagere bestuursrechters geven dat nu aan. Deze vormfouten moeten worden hersteld. De wijzigingsverordening bevat daarom een aantal zaken die op dit moment (deels) zijn geregeld in de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning, maar dus thuishoren in de verordening. Dit raadsvoorstel voorziet erin dat de regelgeving en de uitvoering van de wmo op basis daarvan per 1 juni 2017 voldoet aan alle (juridische) vereisten.

Kader

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015)- de artikelen 2.1.3.; 2.1.4 en 2.3.6

Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015, Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Ten Boer 2015, VNG ledenbrief en bijlagen d.d. 30 november 2016 en VNG ledenbrief 8 maart 2017 en bijlagen.

Het voorstel voorziet in een aanpassing van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Ten Boer 2015.

De belangrijkste onderdelen worden hier besproken:

Argumenten en afwegingen

Persoonsgebonden budget (pgb)

Het derde lid van artikel 7 berust op artikel 2.1.3 tweede lid onder b van de WMO 2015. Hierin staat dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld, waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn. Met de onderhavige wijziging is een en ander nu geregeld.

In het vierde lid delegeert de raad het verder vaststellen van nadere regels over de berekeningswijze van de hoogte van de pgb's. Dat mag namelijk wel. De hoofdregels staan nu in de verordening. In de vorige verordening stond dat het college nadere regels kan stellen. Dat wordt nu gewijzigd in een 'moet-bepaling'.

Kortom het college behoort deze nadere regels vast te stellen, daarbij rekenschap gevende van het derde lid in samenhang met het wettelijke kader.

Informeel tarief

In de begripsomschrijving zijn de termen 'informele' en 'formele hulp' opgenomen. Deze stonden in de Nadere regels, maar krijgen nu een plaats in de verordening. De toelichtingen zijn gelijktijdig meeverhuisd.

Het vijfde lid van het te wijzigen artikel 7 van de verordening is gebaseerd op het bepaalde in artikel 2.3.6 lid 4 van de wet. In de verordening is bepaald dat de gemeente een informeel tarief hanteert indien de zorg, hulp en/of ondersteuning wordt verleend door een persoon die behoort tot het sociaal netwerk van de cliënt. Als voorwaarden betreffende het tarief gelden: dat uit het pgb niet de kosten van bemiddeling of van de tussenpersonen mogen worden betaald; daarnaast moet gemeente zich ervan vergewissen dat de ondersteuning op kwalitatieve, doelmatige en veilige wijze plaatsvindt. Het tarief voor de informele ondersteuning ligt niet hoger dan het gangbare tarief dat geldend is voor informele zorg onder de Wet langdurige zorg (Wlz) overeenkomstig het bepaalde in artikel 5.22 van de Regeling langdurige zorg. De hoogte van de tarieven worden in de Nadere regels bepaald. Daarbij zal dan het onderscheid 'begeleiding' en 'huishoudelijke hulp' in de tariefstelling tot uiting worden gebracht. Bij huishoudelijke hulp (dat is begeleiding in de vorm van 'lichte ondersteuning') geldt op dit moment het lage informele tarief van € 15,55 per uur. Het informele uurtarief voor begeleiding en lichte ondersteuning niet zijnde HH zal hoger komen te liggen, maar niet meer dan € 20,- per uur bedragen. Dat is de tariefhoogte die onder de Wet langdurige zorg geldend is.

Pgb Informeel - Beschermd wonen

Met betrekking tot een Pgb informeel Beschermd wonen stellen we voor om een modulair opgebouwd tarief in te regelen. Gemeente Groningen heeft dat inmiddels ook gedaan.

De reden waarom we een verbeterd modulair Pgb systeem voorstellen is het feit dat we in samenspraak met de cliënt en de ouders willen komen tot een goede oplossing die recht doet aan de concrete omstandigheden waarin men verkeert. Er is geen geval gelijk en maatwerk is aangewezen. Het verstrekken van een all-in tarief, op basis van coderingen rond zorg-zwaartepakketten zoals tot nu toe gebeurde, is nogal grofmazig en valt vaak moeilijk uit te leggen. De maatwerk-benadering en accentverlegging die we nu voorstellen is ingegeven vanuit zorg-inhoudelijk perspectief. Het gaat vaak om complexe zorgsituaties thuis waarbij toezicht ook een rol kan spelen. We willen voorkomen dat deze statisch zijn en blijven, maar dat er juist ontwikkeling en verbetering mogelijk is bij de cliënt. Zodat meer cliënten met psycho-sociale problematiek uiteindelijk misschien zonder het label 'Beschermd wonen' in geschikte alternatieve woonvormen in de stad en wijken een stap kunnen maken. Het modulaire systeem, draagt er aan bij dat de indicatiestellers in overleg met cliënt, ouders, begeleiders en betrokkenen kunnen komen tot een plan waarin is neergelegd wat er in de individuele gevallen precies nodig is aan ondersteuning, zorg en interventies. Kortom: gezamenlijk optreden en draagvlak creëren.

Het zesde lid bevat dan ook bijzondere bepalingen ten aanzien van de opbouw en berekeningswijze van een Pgb Beschermd wonen-informeel tarief. De gemeente kent namelijk in het kader van beschermd wonen ('wonen met begeleiding op maat') de mogelijkheid dat personen uit het sociaal netwerk, veelal ouders ten aanzien van hun kind, de zorg en ondersteuning leveren in een thuissituatie of dat organiseren in een gezamenlijk opgezet wooninitiatief. In deze gevallen, waarbij het onder meer gaat om bevordering van psychosociaal functioneren of het voorkomen van verwaarlozing en maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor cliënt of anderen is 24 uren-toezicht/ bereikbaarheid aan de orde. Indien deze vorm van ondersteuning aangewezen is en daartoe door cliënt of diens gemachtigde gemotiveerd wordt gekozen voor zelf-inkoop, kan een Pgb worden verstrekt.

De tariefopbouw van het pgb is modulair:

- een vast bedrag voor honorering van het 24 uur toezicht. De hoogte daarvan is gerelateerd aan het wettelijk minimum(uur)loon, gebaseerd op 156 uur per maand, waarbij de vergoeding per dag gelijk is aan één uurloon (= op jaarbasis € 9,95 x 365)
- een bedrag voor geïndiceerde uren begeleiding (BG) of persoonlijke verzorging (PV) tegen een tarief dat niet hoger is dan het gangbare tarief dat geldt voor informele hulp onder de Wlz (€ 20,- per uur). Een mengvorm met daarbij in te kopen uren bij een aanbieder tegen professioneel tarief, behoort ook tot mogelijkheden.
- een bedrag voor één of meer te indiceren dagdelen externe dagbesteding (formeel tarief) te relateren aan een ontwikkelingsdoel.
- een bedrag voor vakantie/respijtzorg (bedraagt 1/12 deel van het totaal aan Basis/BG en PV).

De component dagbesteding zal door de indicatiesteller onder de aandacht worden gebracht, omdat het wenselijk is/kan zijn dat de persoon met psychische en psychosociale problemen die grotendeels verblijft in een thuissituatie, in het kader van participatie en persoonlijke ontwikkeling juist deelneemt aan dagbestedingsactiviteiten buitenshuis.

Ter aanvulling merken we op dat dit modulaire stelsel er op gericht is om in samenspraak met cliënten, ouders en begeleiders tot een betere maatwerkoplossing te komen. Er is immers geen situatie gelijk. We willen komen tot de meest passende en toereikende voorziening. We kijken daarom meer gespecificeerd welke ondersteuning op zijn plaats is en in welke urenomvang. Het systeem van codes en all-in tarieven is nogal grofmazig.

In het artikel zijn geen urenmaxima genoemd. De begrenzing van de gemeentelijke verantwoordelijkheid op grond van de Wmo 2015 is gelegen in de aanspraken die de cliënt kan maken op een Wlz voorziening. In de Nadere regels kunnen richtlijnen worden opgenomen over Max aantal uren begeleiding/persoonlijke verzorging of aantal dagdelen dagbesteding.

Voorkoming/bestrijding misbruik en oneigenlijk gebruik

De titel in de toelichting bij artikel 11 wordt gewijzigd en komt te luiden: Voorkoming en bestrijding ten onrechte ontvangen maatwerkvoorzieningen en pgb's en misbruik of oneigenlijk gebruik van de Wmo 2015. De term 'uitbetaling' in lid 4 is veranderd in 'toekenning' vanwege het trekkingsrecht bij de SVB.

Voorzienbaarheid

Voorgesteld wordt om onderdeel b van artikel 4 lid 2 te schrappen. Dat handelt over de voorzienbaarheid van een voorziening. Rechterlijke uitspraken laten zien dat de gemeente niet zomaar mag aankoersen op die term. Ook de brief van de staatssecretaris d.d. 8 juli 2015 hierover laat zich in die richting uit. De gemeente kan een burger niet nadragen dat hij/zij maar alles had moeten ondernemen om te voorkomen dat er afhankelijkheid zou ontstaan van Wmo-voorzieningen. De Wmo kent geen bepalingen hieromtrent. Er is immers ook een beweging gaande die stimuleert dat mensen zo lang mogelijk in het eigen huis blijven wonen. De overblijvende weigeringsgrond in artikel 5 onder h. te weten: tekortschietend besef van verantwoordelijkheid biedt voldoende houvast om in voorkomende gevallen een gemotiveerde beslissing te nemen. De bepaling over het zogeheten 'primaat van verhuizen' boven een duurdere woonaanpassing blijft staan.

Reële kostprijs

Met invoering van artikel 5.4 van het (Rijks)uitvoeringsbesluit Wmo 2015 is nadere invulling gegeven aan de verplichting van artikel 2.6.6, eerste lid, van de wet om bij verordening regels te stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan. Het artikel bepaalt aan welke eisen ten minste moet worden voldaan om een goede prijs-kwaliteitverhouding te borgen. Het voorgestelde nieuwe artikel 13 van de verordening voorziet in de verdere vertaling hiervan. De modeltekst van de VNG is leidend geweest.

Tenslotte is toegevoegd de bepaling over de algemene voorziening was- en strijkservice (artikel 8c). De gemeente Groningen kent deze faciliteit ook. De gemeente Ten Boer heeft deze nu overgenomen in de verordening. Daarom is ook tabel 2 toegevoegd.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het betreft deels een overzetting van bestaande regelgeving uit de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning naar de verordening. De zorgvuldige en op maatgerichte uitvoering ten behoeve van burgers/cliënten is niet in het geding geweest. Het gaat puur om het verbeteren van de formeel-juridische ondergrond. Enkele bepalingen in de verordening zijn nieuw en of verbeterd. De artikelsgewijze toelichtingen zijn overeenkomstig aangepast.

Financiële en overige consequenties

Er zijn geen nadeling financiële consequenties. Wat betreft de modulaire benadering in de opbouw van pgb-tarief informeel, deze kan t.z.t. (2018 e.v.) ook zijn weg vinden in de systematiek PGB-formeel (afgeleid van ZIN) en de ZIN-tarieven. Die contracten lopen immers nog. En de nieuwe inkoopronde gaat nog starten. Eventuele opgedane ervarings-informatie kan dan gebruikt worden.

De gemeente Groningen neemt als centrumgemeente besluiten in mandaat tot het verstrekken van BW en Opvang. Vanwege het mandaat dient de grondslag voor een dergelijk besluit te liggen in de verordening van de deelnemende gemeente. In dat verband is delegatie van regelgeving niet toegestaan, zo is de heersende juridische opvatting. Dat betekent dat de gemeente Ten Boer als deelnemende gemeente deze artikelen en toelichting in de regelgeving moet opnemen. De regelgeving van iedere gemeente is dan voor beschermd wonen en opvang dezelfde als van de gemeente Groningen.

Adviesraad sociaal domein

De wijzigingsverordening is in het overleg met de adviesraad van 25 april 2017 besproken. Vragen zijn beantwoord. Er zijn geen nadere opmerkingen gemaakt die hebben geleid tot een aanpassing van tekst en inhoud.

Communicatie

De wijzigingsverordening wordt op gebruikelijke wijze bekend gemaakt.

Effecten voor de nieuwe gemeente

De gewijzigde verordening is gelijkloidend aan die van de gemeente Groningen.

Ten Boer, 18 mei 2017

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Ten Boer,

N.A. van de Nadort, burgemeester

C.P. Kegelaar, loco-secretaris

Bijlagen:

1. Bijgevoegd:

- Conceptbesluit
- Wijzigingsverordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Ten Boer 2015

2. Ter inzage:

-

Nr. 15 De raad van de gemeente Ten Boer;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 mei 2017,
gelet op de desbetreffende wettelijke bepalingen;

b e s l u i t :

1. de verordening tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Ten Boer 2015 vast te stellen en deze in werking te laten treden op 1 juni 2017
2. dit besluit bekend te maken door inzagelegging in het gemeentehuis en te publiceren in de Noorderkrant en op onze website.

Aldus besloten in de openbare
vergadering van de raad van de
gemeente Ten Boer,
gehouden op 31 mei 2017.

De raad voornoemd,

N.A. van de Nadort, voorzitter

R.S. Bosma, griffier